

PODAJTE SE — ALI BOSTE UNIČENI

Ministrski predsednik Winston Churchill je včeraj v poslanski zbornici Italiji dal na razpolago: ali prelomi svoje zveze z Nemčijo, ali pa bo požgana in razbita od enega konca do drugega. Jasno je povedal, da se bo Italija kuhala v svoji lastni juhi, ako se brezpogojno ne poda in s tem da zaveznikom priložnost, da se še s tem večjo silo bojujejo proti Nemčiji.

Poglavitno delo zaveznikov je podpirati ogenj, dokler italijanski narod, ki ga je fašizem tako dolgo slepil, ne izpregleda in prizna napadajočo silo, kakršna je — t.j. sredstvo, ki nudi odrešenje od vojne, svobodo od sužnosti in po kratkem presledku spoštovano mesto v novi in odrešeni Evropi.

Churchill je govoril samozvestno, kot bi se bila dobljena velika zmaga in zbornica, katera je bila poleg poslancev polna najodličnejših oseb, mu je pogosto priredila burne ovacije. Glede italijanske vojaške sile je rekel, da bi bilo, ako se poda tudi cela Italija, uničenih samo 10 odstotkov osiške vojaške sile v Evropi.

Churchill je rekel, da od nove italijanske vlade ni prejel še nikake prošnje za mir in o novi vladi ničesar ne ve, zato tudi ni hotel povedati svojega mnenja.

„Ne vemo,“ je rekel, kaj se bo zgodilo v Italiji sedaj, ko je Mussolini šel in ko je enkrat fašistična moč gotovo in nepreklicno zlomljena, zato bi bilo od nas nespametno, ako bi se odrekli vsakemu sredstvu, potem katerega bi mogli priti do splošnega zaključka z italijanskim narodom.“

Združene države in Anglija, — je rekel, — sta v popolnem sporazumu in Rusija je o vsem dobro poučena in zato, če hočeta italijanski narod in vlada še ostati v vojni za Nemčijo, zaveznikom ne preostane drugega, kot da nadaljujejo vojno proti Italiji od vsakega konca od severa in juga in z morja in iz zraka in s prekmorskimimi ypadli. Zavezniki poveličnik so že prejeli tozadevna povelja.

Za kar se hoče Italija odločiti, to izbere ima italijanski narod v rokah.

Ako se Italija brezpogojno ne poda, tedaj bodo zavezniki nadaljevali vojno proti Italiji, tako da bo polotok gorel od enega konca do drugega, kakor je dolg in širok. Churchill pa je izrazil upanje, da se bo Italija prej podala, predno bo prepoznano.

Prav gotovo ne maramo skušati italijansko življenje ponižati.

SAVEZNICI SO OSVOBODILI NA SICILIJI SKUPINO JUGOSLOVANSKIH UJETNIKOV

Včerajšnji New York Times prinaša na vidnem mestu velik fotografski posnetek skupine jugoslovanskih vojnih ujetnikov, ki pomagajo zaveznikom pri pospravljanju razvalin v Caltagirone. Besedilo pod sliko je naslednje: „Jugoslovanske čete, katere je osiške ujelo na Balkanu in poslalo na Sicilijo na prisilno delo, pomagajo zaveznikom pri pospravljanju razvalin v Caltagirone. Jugoslovani so bili odklonili, da delajo kot prisilni delavci, narkar so jih zaprli Italijani v koncentracijsko taborišče, kjer so našli tudi Kanadčani in jih osvobodili.“ — JIC.

Govor podpredsed. Wallace-a na delavskem shodu v Detroitu

Podpredsednik Wallace je v nedeljo govoril na shodu v Detroitu, katerega so sklicale unije in druge organizacije v mestu. Je predvsem apeliral za svetovno kooperacijo, ter poudaril, da hočejo mogočne in vplivne grupe izkoristiti predsednikovo zaposlenost z vojno, da bi tako ugonobile in razbile vse, kar je on za ljudstvo pridobil tekom zadnjih deset let.

V svojem govoru je Wallace visoko povzdignil predsednika Roosevelta, ki ga je pred kratkim ukoril, ko je prišlo do spora med njim in Jesse Jonesom. Posvaril je ameriško ljudstvo in delavstvo, naj se pezi onih tujih, a močnih skupin, ki so poznane pod različnimi imeni, a bi se morale v resnici imenovati ameriške fašistične grupe. Podpredsednik se je previdno ognil imenovanja katerekoli skupine ali posameznikov, toda se je očitno strinjal z onim, ki nazivajo ameriške izolacioniste reakcionarje in ameriške fašiste.

„Mahinacije teh majhnih, a

močnih skupin,“ je dejal Wallace, „ki jim je denar in moč prvo, a ljudstvo zadnje, bodo končno razkrinkane, ker je to neizogibno.“

Vsem onim, ki vpijejo, da je podpredsednik sanječ in idealist, ki bi hotel zgraditi TVA na Donavi, ter dostaviti kvort mleka dnevno za vsako hotentotsko dete, je Wallace dal vedeti, da je ponosen na dejstvo, da je idealist v pravem pomenu besede — svoj i idealizem, ki je združen s praktičnostjo, bo še nadalje ohranil, ker se zaveda, da bo za gradnjo novega poveljnega sveta treba mnogo

baš te vrste idealizma.

„Mission to Moscow“ na grmadi v Argentini

Montevideo, Uruguay, 24. jul. — Iz zasebnih virov je prišla iz Buenos Airesa vest, da je vlada gen. Pedra Ramireza dale sežgati število knjig, med katerimi je bilo tudi nekaj izdaj Joseph E. Daviesove knjige „Mission to Moscow“. Vse knjige so bile obsojene na vpepeljenje, ker so bile smatrane kot del komunistične propagande, katero hoče Ramirez iztrebiti iz Argentine.

Srditi boji okoli Orela

Rdeča armada neprestano napada nemške postojanke pred Orelom, zavzela je včeraj neko zelo važno višino in se pripravlja na splošni napad, da se polasti te najmočnejše nemške trdnjave v Rusiji.

Polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznaja, da rdeča armada napada od juga in jugozapada od Orela ter se skuša prebiti do notranjih utrd, tako da bo mogoče izvesti velik frontalni napad od severa, vzhoda in juga.

Posebno rusko poročilo naznaja, da so Rusi tudi izboljšali postojanke pri Leningradu, kjer so po nemških poročilih Rusi že več dni z veliko silo napadali.

Tudi pri Belgorodu, 150 milj južno od Orela Rusi silno napadajo, kajti rusko poročilo pravi, da so bile na tej fronti postojanke izboljšane.

Na vseh krajih ruske fronte je bilo včeraj uničenih 90 nemških tankov in 44 aeroplanov.

Moskovska poročila naznajo, da so Rusi popolnoma prepričani, da mora Orel pasti in pritiskajo nanj s tako veliko silo, da se bodo morali Nemci umakniti, ali pa bodo zajeti.

NEW YORK POZDRAVIL Odstop MUSSOLINIJA

V New Yorku je bilo mnogo veselega popivanja in pouličnega izražanja zadovoljstva nad odstopom italijanskega diktatorja Mussolinija.

Novica, ki je bila podana po radiju popoldan, je učinkovala na velemetropolo, kakor nenaden pok bombe. Najprej so bili ljudje zavzeti, potem ko so uvideli, da je vest resnična, pa so pričeli dajati duška svojemu veselju nad zatonom največjega gobeždača tega stoletja.

V italijanskih četrtih so se ljudje razgovarjali vseprek po ulicah o najnovejši novici iz Italije in v privatnih hišah ter po newyorških „balkonih“ (rešilnih stopniščih) s o si napaivali antifašistični Italijani zdravice. Oni, ki so odprto ali na tiem bili za Mussa in njegovo fašizem, pa so klaverno molčali in se poskrili, ker se je njihov Cezar izkazal za popolnega strahopetca.

V Yankee štadijonu se je nahajalo 36 tisoč oseb, ko je bila podana novica o odstopu Mussolinija in vsa ogromna masa ljudstva je enoglasno dala duška radosti nad to izredno vestjo.

Zupan LaGuardia je dejal, da je zdaj upati, da se bo Italija spametovala ter se predala zaveznikom v nekaj dneh. O Mussu je rekel, da bo zapisan v zgodovini, kot največji izdajalec Italije.

V dvorani Cooper Unije so ravno zborovali Prijatelji Ita-

Nervoznost se je lotila Balkana

Istanbul. — Na Balkanu se pojavljajo znaki, ki kažejo, da obstoja možnost popolnega poloma osiške zgradbe na tem koncu Evrope. Bulgarija, ter Madžarska sta najbolj nervozni.

Premier Philov je v Bulgariji izdal dekret, po katerem so vsi bolgarski moški od 16 let starosti naprej podvrženi zakonu, ki varujejo drželo pred notranjim sovražniki. To znati, da vlada verjame, da se vrši sabotaža in širi tajno pro-rusko gibanje največ po zaslugi mladine po šolah in univerzah.

Drugi dekret prepoveduje Bolgarom zapušcanje njih hiš ali stanovanj ter vožnje po ulicah tekom zračnega sovražnega napada. Kdor bi kršil to naredbo, sme biti na mestu ustreljen.

Potniki, ki so prišli zadnje dni iz Bolgarije pravijo, da vlada tam očitna vznemirjenost in tesnoba, kakor pred nevihto. Meni se, da bodo morda nadaljni uspehi zaveznikov povzročili nenadne izbruhe revolte proti zavezništvu z Nemčijo.

Iste znake je opaziti na Madžarskem. Tam je ljudstvo odločno proti nadaljnjemu aktivnemu sodelovanju v vojni. Najrajši bi imeli mir.

Nemci krepko držijo v svoji pesti Grčijo ter kraje ob Egejskem morju. Od tu jih ne bo lahko spraviti, vsaj ne brez boja. Ljudstvo samo pa tudi najbrž ne bo revoltiralo dokler ne bodo zavezniki blizu, ker se boje nacijske metode masčevanja v slučaju, da se revolta izjalovi.

Odmerjanje kave pri kraju

Washington. — Vladni uradniki so izjavili, da bo kava kmalu vzeta iz racijske liste, ker jo je dovolj za vojaške in civilne potrebe brez odmerjanja.

Točni datum še ni določen, toda pričakovati je, da bo O. P. A. naznanila konec racijoniranja kave te dni.

Ker se je pomorsko prevažanje po Atlantiku precej izboljšalo tekom zadnjih mesecev se je nabralo v skladiščih že začetkom tega meseca okrog 450,000,000 funtov kave — normalno se je pripeljalo 300 milijonov funtov kave v tem času leta, kar pomeni, da je zdaj zalogi dovolj kave za normalno uporabo.

Ile in Sicilije, ko je prišla nedarna vest in navzoči so vstali ter delali ovacije polnih deset minut, nato pa so zapeli Garibaldijevo koračnico.

Zvedavi newyorški reporterji so šli brž po ulicah in spraševali Italijane in druge, kako se počutijo ob novici, da je Mussu šel v pokoj po 21 letih njegove fašistične tiranije. Dobili so navdušene in krepke odgovore in imena, ki jih je bil Mussu deležen pri tem, so deležni reporterji, da niso bila vsa primerna za tisk.

Tako mine slava tega sveta, — za one, ki hočejo pomanjati pod svojo peto svobodo ljudstva. . .

Saboterji v Srbiji delajo Nemcem dosti skrbi

London. — Jugoslovansko vojno ministerstvo je prejelo iz zanesljivih virov precej podatkov o sabotažnih dejanjih srbskega železniškega osobja. Velike množine železniškega materiala so bile poškodovane na srbskem ozemlju.

Koncem novembra 1942 je nastopil val sabotaže, ki se je posluževal kot učinkovitega sredstva pokvarjenega olja in strojne masti. Mast za lokomotive, katero je dobavljal Beograd, je dobila neznatno primese finega peska v tako majhnih količinah, da nikdo ni mogel ničesar zaznati. Uporaba te masti je poškodovala nešteto lokomotiv. Precej vlakov radi tega ni moglo pravočasno kreniti na pot, med njimi tudi meseca decembra 1942 vlak poln italijanskih vojakov.

Dne 6. decembra 1942 je bilo poslanih v Lapovo, v popravilnico, približno 250 vagonov, katerih ležišča so bila od peska popolnoma pokvarjena. Dnevni dovoz poškodovanih vagonov narašča ne v Lapovu, temveč tudi v vseh drugih popravilnicah in kolodvorih. Pogosto obleže vlaki na progi in morajo vsled poškodb čakati po 10 ur na pomožno lokomotivo.

Dolgo časa strokovnjaške komisije niso mogle najti vzroka teh defektov in so večinoma pripisovale škodo slabi kakovosti olja, češ, da je nezadostno rafinirano.

V dobi od 4. do 25. decembra 1942 se je dogodilo 15 železniških nezgod, katere je povzročila sabotaža. Osi so počile ali pa so vlaki skočili iz tira, včasih na železniški progi, včasih na premičnicah.

Dne 1. januarja 1943 je bilo

od 362 lokomotiv za normalne proge pokvarjenih nič manj nego 112. Od 166 ožkotirnih lokomotiv pa jih je bilo v popravilnicah 50. V celoti je bilo torej 29 odstotkov vseh lokomotiv poškodovanih. Beograjska popravilnica je od 1. januarja 1942 do 20. januarja 1943 sprejela v delo nič manj nego 259 lokomotiv z različnimi poškodbami povzročenimi od slabega ali izgorlega olja. Meščni dovoz v popravilnice je bil torej približno 20 lokomotiv.

V istem času je beograjska popravilnica prejela 199 lokomotiv z izgorelimi tečajji.

Te vrste popravila so dolgotrajna — ne glede na to, da popravilnicam primanjkuje materiala, tako da vsaka poškodovana lokomotiva obleži za več tednov.

Vprašanje železniških vagonov je ravno tako obupno — 35 odstotkov jih je izven obrata. — JIC.

Več točk za presno maslo

Washington, 27. jul. — S prvim avgustom bodo morale gospodinjje odračunati deset točk za en funt presnega masla. — Mast, solatno olje, ter druga kuhinjska olja in masčobe pa bodo stale eno točko manj na funtu, dočim pri masu ne bo posebnih sprememb. Mast bo sedaj stala tri točke za funt.

POISKUSNO PET-DNEVNO ZDRAVLJENJE SIFILISA V BOLNIŠNICI V SO. CAROLINI

Columbia, S. C. — Dve bolnišnici, ki sta sklenili, da bode-ta vršili pionirsko delo v zdravljenju pogubne bolezni sifilisa, sta pričeli v državi South Carolina s poiskusi pet-dnevnega zdravljenja te spolne bolezni, ki se je razpasla v vojnem času med vojaštvom in civilisti.

South Carolina je na tretjem mestu v pogledu števila sifilitičnih bolnih. Od vsakih tisoč mož, ki so bili pozvani za zdravniški pregled po nabornem odboru, je bilo 145 sifilitično okuženih. V cel državi pride okrog 45 sifilitikov na vsakih tisoč prebivalcev, kar je tudi precej visoko število za Združene države.

Hitra kura ali zdravljenje sifilisa ter kapavice je mogoča po novem načinu vbrizgavanja neke sestavine pod kožo. Sestavina obstoja iz phenarcepe oxide hydrochloride, ki se raztopi v glucozni. Ta raztopina se potem počasi potoma vbrizga in posebne nalašč zato prirejene cevke spušča v sistem šest do osem ur dnevno in si-

cer zaporedno skozi pet dni. Nadaljnji nekaj dni mora biti bolnik redno preiskvan in nato je proglašen zdravem.

Dosedanji poiskusi so bili uspešni in izvedeni so bili na ženskah v starosti 13 do 61. Poiskusni bolnišnici sta nadzorovani po državni zdravniški komisiji oziroma po državnem uradu za zdravje. Vso stvar nadzoruje dr. James A. Haynes, ki je poznan na jugu, ker je veliko prispeval k zaustavljanju prej zelo razširjene bolezni pelagre (kožna bolezen, ki mnogokrat povzroči blaznost.)

Če se bodo nadaljnji poiskusi obnesli tako kot dosedanji, tedaj je pričakovati veliko spremembo v zdravljenju sifilisa in kapavice, moralo pa se bo skrbeti, da bo kontrola nad ozdravljenim možna, sicer se bodo okuženci vračali nazaj v svoje staro življenje, razuzdanosti mence, da je hitrejšo zdravljenje garancija za brezskrbno nadaljevanje njihnega neodgovornega in nemoralnega življenja.

RAZDEJANJE NA PANTELLERIJU

Uničeni osiški aeroplani na zavzetem otoku Pantelleriji. — V ozadju je videti vhode v podzemne hangarje. — Italjani so napeli vse svoje sile, da bi obdržali otok, toda so ga pod silovitimi 18 dni trajajočimi zračnimi napadi izgubili.

Formacije ameriških bombnikov nad nekim otokom na južnem Pacifiku. Torpedne bombe, vržene iz teh aeroplanov, povzročajo Japoncem velikanske preglavice.

